

 หากสนใจส่งข่าวสิ่งแวดล้อม แจ้งได้ที่ เวปมาสเตอร์ enwww@mahidol.ac.th

ปฏิบัติการ"รักษ์"ป่าต้นน้ำผาดำ อดีตพคท.ร่วมต้านนักโค่นไม้

<http://www.matichon.co.th/>
วันที่ 8 กรกฎาคม 2551

เทือกเขาวังพา เป็นแนวสันเขาที่ทอดตัวเชื่อมต่อกันกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นเทือกเขาที่สำคัญที่สุดในภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ป่าต้นน้ำผาดำ 3 อำเภอ ประกอบด้วย อ.หาดใหญ่ อ.คลองหอยโข่ง และ อ.สะเตาะ จ.สงขลา ก่อนนี้เคยเป็นพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์ป่าพืชพันธุ์นานาชนิด แต่ปัจจุบันกำลังกลายเป็นป่าเสื่อมโทรมและแปลงสวนยางพารา เนื่องจากบรรดานายทุนและนักโค่นป่าบุกรุกตัดไม้ทำลายสภาพป่ากันอย่างเมามัน โดยเฉพาะในช่วงระยะหลังๆ ที่ราคาขายพาราขายยับตัวสูงการบุกรุกทำลายยิ่งทวีคูณ

ล่าสุดเมื่อไม่นานมานี้ มีการสำรวจเฉพาะพื้นที่ป่าบริเวณหมู่ 6 ต.คลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง พบเนื้อที่ป่ามากกว่า 5,000 ไร่ ถูกบุกรุกทำลาย มีการปลูกสร้างที่พักแบบชั่วคราวหรือกระท่อมหลังเล็กๆกระจายอยู่ทั่วไป เพื่อใช้เป็นจุดพักรอการตัดโค่นป่าในวันถัดไป ก่อนที่จะปลุกยางพาราเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของและเก็บเกี่ยวผลประโยชน์

กลุ่มนายทุนและนักโค่นป่าอย่างเหิมเกริมโดยไม่เกรงกลัวกฎหมายใดๆ ทำให้ผืนป่าเทือกเขาวังพาเหลือผืนป่าอยู่ไม่ถึง 40 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 30,000-40,000 ไร่เท่านั้น จากผืนป่าทั้งหมดประมาณ 1.1 แสนไร่

ป่าต้นน้ำผาดำเป็นจุดกำเนิดน้ำที่ไหลไปหล่อเลี้ยงทะเลสาบ เมื่อป่าต้นน้ำถูกทำลาย เกิดการชะล้างหน้าดินพัดพาตะกอนทำให้ลำคลองต่างๆ ที่เชื่อมกับทะเลสาบเกิดการตื้นเขิน ส่งผลกระทบต่อประชาชนในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามากกว่า 1.6 ล้านคน ใน จ.พัทลุง สงขลา และ นครศรีธรรมราช

ในยุคสงครามเย็น ป่าผาดำเทือกเขาวังพาในอดีตเป็นพื้นที่สีแดง สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ยึดเป็นฐานที่มั่น เพราะเป็นป่าดงดิบยากแก่การเข้าถึง ทำให้สภาพป่าบริสุทธิ์ จนกระทั่งเมื่อปี 2524 พรรคคอมมิวนิสต์ในไทยแตกสลาย ฐานที่มั่นแห่งนี้จึงกลายเป็นฐานร้าง ขณะที่รัฐจួយโอกาสให้สัมปทานป่าแก่นายทุนและอนุญาตเข้าไปตัดไม้ตั้งหมู่บ้านในพื้นที่ บริเวณบ้านบารอย

เมื่อประชาธิปไตยกลับมาเบ่งบาน กลุ่มสหหาย 14 ตุลาคมได้กลายเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ยังคงรู้สึกหวงแหนป่า จึงร่วมกันจัดตั้ง "ประชาคมรักษ์ป่าผาดำ" เพื่อดูแลรักษาป่า ต่อมาได้พัฒนาเป็น "วิสาหกิจชุมชนบริการท่องเที่ยว เกษตรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม" ขณะนี้มีสมาชิกกว่า 300 คน เพื่อทำโครงการ "ปลูก 1 ล้านต้น คืนสู่ป่าต้นน้ำ" รวมทั้งประสานงานกับประชาชนใน 4 ตำบลในเขตอ.คลองหอยโข่ง ช่วยกันอนุรักษ์ป่า

หนึ่งในแกนนำรักษ์ป่าผาดำ กล่าวว่า ปัจจุบันป่าต้นน้ำยังคงถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่อง จุดที่ถูกบุกรุกทำลาย มี 3 โชน จุดแรกเป็นโชนทับข้าง กลางป่าใหญ่ ที่ปลูกลูกยางพาราจนได้ผลผลิตไปแล้ว พบชาวบ้านอาศัยอยู่ 10 กว่าครอบครัว โชนที่ 2 เป็นโชนที่อยู่หลังอ่างคลองหอย อยู่ใกล้ๆ กับ อมต.คลองหอยโข่ง บุกรุกโดยการขึ้นไปบนยอดเขา ปลูกลูกยางไว้หลายแปลง อายุไล่เสียกัน 3 ปีบ้าง 5 ปี บ้าง และโชนที่ 3 คือ โชนใต้ผาดำ

"เราต้องหาจุดที่ลงตัวให้ได้ หากพื้นที่ตรงไหนที่บุกรุกชัดเจน เกิดความเดือดร้อนมากก็ต้องขอร้องว่า พื้นที่ตรงนี้ต้องคืนให้ป่าต้นน้ำตรงไหนควรจะรักษาร่วมกัน ถ้าเป็นนายทุนมากเราก็ไล่ออกไปเลย ถ้าเป็นชาวบ้านเดือดร้อนจริงๆ เราก็จะลุ่มลุ่มช่วยกันให้อยู่กับป่าแต่ก็ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าต้องร่วมอนุรักษ์ด้วยกัน"

เมื่อวันที 20 ตุลาคม 2550 สมาชิกประชาคมรักษ์ป่าผาดำร่วมกับตำรวจป่าไม้ สนธิกำลังเข้าไปจับกลุ่มลักลอบตัดไม้ในเขตป่าเขาวังพา หมู่ที่ 5 ต.คลองหอย อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา

การปฏิบัติการครั้งนั้นทุกฝ่ายต่างตะลึงเมื่อเห็นต้นยางขนาดใหญ่ถูกโค่นล้มจำนวนมาก และบางส่วนถูกฆ่าและกลายเป็นไม้แปรรูปทรงสวยงาม

เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2551 นายสนธิ เตชานันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา มีคำสั่งถึงกรมป่าไม้ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 กรมอุทยานแห่งชาติ นายอำเภอคลองหอยโข่ง นายอำเภอสะเตาะ จ.สงขลา ร่วมประชุมหารือสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำในพื้นที่ จ.สงขลา ที่นับวันจะรุนแรงขึ้นทุกที โดยเฉพาะป่าต้นน้ำเขาวังพา-ผาดำ อ.คลองหอยโข่ง

ที่ประชุมนามติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 30 มิถุนายน 2541 มาเป็นกรอบในการดำเนินงานในพื้นที่ กล่าวคือ สำหรับผู้บุกรุกรายเก่าที่เข้ามาอยู่ก่อนวันที่ 30 มิถุนายน 2541 นั้น ให้ชะลอการจับกุมดำเนินคดีไว้ก่อน ส่วนในกรณีของผู้บุกรุกรายใหม่ที่เข้ามาอยู่หลัง วันที่ 30 มิถุนายน 2541 นั้นให้จับกุมอย่างเด็ดขาด และมีความเห็นร่วมกันว่าควรเริ่มต้นปฏิบัติการอย่างจริงจังในเขตพื้นที่ล่อแหลม 3 จุด โดยเร่งด่วน ได้แก่ 1.พื้นที่บริเวณบ้านทับข้าง 2.พื้นที่บริเวณหลังอ่างคลองหอย 3.พื้นที่ใต้ผาดำ

"อลงกรณ์ ณ พัทลุง" นายอำเภอคลองหอยโข่งให้ความเห็นว่า สถานการณ์การบุกรุกป่ามาถึงจุดวิกฤตแล้ว ประเด็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงก็คือ การใช้มาตรา 25 เพื่อตรวจยึดและรื้อถอนพืชพันธุ์และสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำพื้นที่ป่าสงวนฯนั้น มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน

มากส่งผลให้การแก้ปัญหาการบุกรุกป่าในพื้นที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

"พิทยา รัฐกาญจน์" ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 18 (สงขลา) ซึ่งมารับตำแหน่งเมื่อมกราคม 2551 กล่าวว่า จะยึดมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 โดยมีหลักการว่า ผู้บุกรุกรายเก่าที่เข้ามาอยู่ก่อนวันที่ 30 มิถุนายน 2541 ให้ชะลอการจับกุมดำเนินคดีไว้ก่อนเจ้าหน้าที่ขึ้นบัญชีไว้เรียบร้อยแล้ว ส่วนในกรณีของผู้บุกรุกรายใหม่ที่เข้ามาอยู่หลัง วันที่ 30 มิถุนายน 2541 ให้จับกุมอย่างเด็ดขาด เพื่อปกป้องผืนป่า

มีความฝากจากสมาชิกกลุ่มประชาคมรักษ์ป่าผาดำถึงชาวอำเภอหาดใหญ่ จ.สงขลา ว่า อยากให้รับรู้และร่วมอนุรักษณ์ใจกับสภาพป่าต้นน้ำเขาวังพา ซึ่งถือเป็นต้นน้ำของคลองคูตะเกา ของ อ.หาดใหญ่ กำลังถูกทำลาย

การสูญเสียป่าต้นน้ำเขาวังพา-ผาดำไปนั้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชนอย่างยิ่ง เนื่องจากน้ำป่าไหลทะลักผ่านผืนป่าทรุดโทรมไม่มีต้นไม้อายว้างหรือซึ่มซบน้ำทำให้น้ำป่ากลมใสชุมชนต่างๆ สร้างความเสียหายให้กับชาวหาดใหญ่อย่างหนักมาแล้ว

ดังนั้น การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ต้นน้ำลำธารจึงมิใช่หน้าที่ของเฉพาะกลุ่ม เฉพาะบุคคล หากเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชน

หากสนใจส่งข่าวสิ่งแวดล้อม แจ้งได้ที่ เวปมาสเตอร์ enwww@mahidol.ac.th